

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

VENDIM
Nr.327, datë 08/09/2014

**“Për shqyrtimin e ankimit administrativ të Autoritetit të Mbikëqyrjes
Financiare për revokimin e Vendimit nr. 325, datë 30.07.2014 të Komisionit
të Konkurrencës”**

Komisioni i Konkurrencës, me pjesëmarrjen e:

- Lindita MILO (LATI) Kryetar
- Rezana KONOMI Zv/Kryetar
- Servete GRUDA Anëtar
- Koço BROKA Anëtar
- Iva ZAJMI Anëtar

Në mbledhjen e datës 08.09.2014 shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Shqyrtimi i ankimit administrativ të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare për ndryshimin e Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014.

Baza ligjore: Ligji nr. 8485, datë 12.05.1999 “Kodi i Procedurave Administrative”, nenet 135, 137, 139, 140 dhe 146;
Ligji nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, neni 24, gërma d, dhe neni 46.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të ankimit administrativ të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare për ndryshimin e Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014,

VËREN SE:

1. Bazuar në nenin 1 të Ligjit nr. 9121 “Për mbrojtjen e konkurrencës” Autoriteti i Konkurrencës nëpërmjet veprimtarisë së tij duhet të mbrojë konkurrencën e lirë dhe efektive në treg duke përcaktuar rregullat e sjelljes së ndërmarrjeve si dhe institucioneve përgjegjëse për zbatimin e tyre.
2. Komisioni i Konkurrencës është shprehur disa herë në lidhje me efektet e sjelljes së shoqërive të sigurimit në treg, nëpërmjet vendimeve me gjobë për shkelje të rëndë të ligjit, të cilat nga rishikimi gjyqësor janë rrëzuar me

argumentimin: "Rritja e primeve u bë në zbatim të urdhrave dhe politikave të vendosura nga ana e Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare (pika 26 e Vendimit nr.2180 datë 24.10 2013 të Gjykatës së Apelit, Tiranë).

3. Në zbatim të detyrave të përcaktuara nga Kuvendi i Shqipërisë, nëpërmjet Rezolutës së Kuvendit për veprimtarinë e vitit 2013 dhe prioritetet e vitit 2014, Autoriteti i Konkurrencës ka detyrimin publik që së bashku me Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare (AMF) të forcojë bashkëpunimin për diversifikimin e primeve të sigurimit nëpërmjet sistemit Bonus Malus dhe gjetjen e zgjidhjeve të qëndrueshme dhe afatgjata për zhvillimin e konkurrencës dhe stabilitetin e tregut të sigurimeve.
4. Pas përfundimit të procedurave të hetimit të thelluar, Autoriteti i Konkurrencës me shkresën nr. 304 prot., datë 08.07.2014, përpara marrjes së vendimit përfundimtar ka kërkuar mendimin e AMF-së në lidhje me raportin e hetimit të thelluar dhe ka ftuar në një tryezë konsultative Bordin Drejtues të këtij institucioni, për të diskutuar mbi gjetjet e raportit dhe rekomandimet e propozuara për rregullimin e tregut. Në përgjigje të kësaj ftese, Bordi Drejtues i AMF-së u shpreh me shkrim në lidhje me opinionet me shkresën nr. 1494/1 prot., datë 17.07.2014 dhe nuk morri pjesë në tryezën e rrumbullakët, tryezë e cila synonte në diskutimin dhe sqarimin e çështjeve që shqetësonin konkurrencën në treg.
5. Komisioni i Konkurrencës me Vendimin nr. 325, datë 30.07.2014, ka dhënë disa rekomandime ndaj Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare për nxitjen e konkurrencës në tregun e sigurimit të detyrueshëm të mjeteve motorike për përgjegjësitë ndaj palëve të treta.
6. Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (AMF) me anë të shkresës së saj nr. 1662/1 prot., datë 15.08.2014, protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me nr. 338/1 prot., datë 15.05.2014, kërkon nga Komisioni i Konkurrencës: *Ndryshimin e Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014 "Për disa rekomandime ndaj Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare për nxitjen e konkurrencës në tregun e sigurimit të detyrueshëm të mjeteve motorike për përgjegjësitë ndaj palëve të treta".*
7. Më konkretisht në vijim janë pasqyruar rekomandimet e Autoritetit të Konkurrencës, kundërshtimet e AMF lidhur me këto rekomandime dhe qëndrimet përfundimtare të Komisionit të Konkurrencës.

I- Rekomandimi i Parë

Lidhur me pikën 1.1 të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014, AMF-ja shprehet se: *Dispozitat e Ligjit nr. 10076, datë 12.02.2009, "Për sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit", kanë përcaktuar se: "Siguruesit mund të lidhin marrëveshje ndërmjet tyre, sipas të cilave kërkesa për dëmshpërblim, që lidhet me dëmin e shkaktuar nga përdorimi i një mjeti motorik ndaj një mjeti tjetër motorik, mund të trajtohet nga siguruesi i drejtpërdrejtë i pronarit të mjetit motorik të dëmtuar".*

Sipas kësaj dispozite trajtimi nga siguruesi i drejtpërdrejtë nuk është detyruar për shoqëritë e sigurimit, por është opsional.

Për këtë arsye AMF-ja shprehet se nuk mund të bëjë të zbatueshëm rekomandimin e Autoritetit të Konkurrencës, pasi është dhënë në kundërshtim me ligjin.

Meqenëse nga ana e shoqërive, sipas angazhimit të marrë, do të fillojë të zbatohet skema e trajtimit të dëmit nga ana e siguruesit të drejtpërdrejtë të pronarit të mjetit motorik të dëmtuar, atëherë AMF-ja, në zbatim të nenit 13 të Ligjit nr. 10076, datë 12.02.2009, duhet të miratojë rregullat për trajtimin e dëmit sipas kësaj mënyre.

II- Rekomandimi i Dytë

Lidhur me pikën 1.2 të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014, AMF-ja shprehet se: *Në funksion të një tregu të liberalizuar, Autoriteti nuk mund të llogarisë dhe miratojë tabela të individualizuara sipas shoqërive të sigurimit lidhur me vlerësimin e primit të rrezikut. Autoriteti jep kontributin e tij, si institucion mbikëqyrës, në vlerësimin e parametrave në nivel tregu, sipas legjislationit në fuqi, që ndikojnë drejtpërdrejtë në vlerësimin e primit të këtyre kontratave. Shoqëria e sigurimit i përcakton vetë tarifat e primit të sigurimit, sipas kushteve të tregut, në bazë të pikës 2, të nenit 10 të Ligjit nr. 10076, datë 12.02.2009 "Për sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit". Sa më sipër, nuk është përgjegjësi dhe detyrë e Autoritetit të miratojë tabela të individualizuara të primit të riskut për çdo shoqëri siguri dhe për këtë arsye kërkojmë ndryshimin e pikës 1.2 të vendimit, pasi bie në kundërshtim me nenin 9 të Rregullores nr. 110.*

Autoriteti i Konkurrencës vlerëson se shoqëri të ndryshme sigurimesh kanë nivel të ndryshëm të primit të rrezikut për produktet e tyre të sigurimit të detyrueshëm të mjeteve motorike dhe për këtë arsye AMF duhet të marrë në konsideratë specifikat sipas shoqërive në miratimin e primeve të rrezikut.

III- Rekomandimi i Tretë

Lidhur me pikën 1.3 të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014, AMF-ja shprehet se: *Ka qenë gjithmonë transparente me publikun dhe tregun, për të gjitha projektet që ka pasur në zbatim. E shohim të panevojshëm rekomandimin për informimin periodik të Autoritetit të Konkurrencës, pasi vënia në zbatim e këtij projekti është detyrë dhe përgjegjësi e AMF-së dhe tregut të sigurimeve. Për ecurinë e projekteve dhe caktimin e objektivave AMF-ja raporton në Komisionin e Ekonomisë dhe Financave. Për këtë arsye kërkojmë ndryshimin e pikës 1.3 të vendimit".*

Nga ana tjetër AMF në cilësinë e autoritetit mbikëqyrës dhe rregullator të tregut duhet të marrë të gjitha masat me karakter rregullativ dhe bashkëpunimin me institucionet e tjera publike si Drejtoritë e Shërbimit të Transportit Rrugor dhe zyrat e gjendjes civile për të mundësuar aksesin në të dhënat dhe funksionimin e këtij tregu në bazë të programit Bonus-Malus.

IV- Rekomandimi i Katërt

Lidhur me pikën 1.4 të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014, AMF-ja shprehet se: *Përsa i përket pikës 1.4 të vendimit rekomandimi është i paqartë se ku konsiston bashkëpunimi, pasi teknikat e përlllogaritjes së provigjoneve teknike, përcaktohen nga aktuarët në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe standardet e fushës aktuariale. Ndërkohë që projekti me Bankën Botërore ka përfunduar në Prill 2013. Për këtë arsye kërkojmë ndryshimin pikës 1.4 të vendimit.*

Në fakt AMF në një njoftim zyrtar të datës 14 korrik 2014 të publikuar në faqen zyrtare shprehet se “Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare fillon zbatimin e projektit të asistencës për tregun e sigurimeve”(botuar më 14/07/2014) dhe në mënyrë të detajuar informon se “*Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (AMF) në kuadër të përmbushjes së rekomandimeve të programit të vlerësimit të sektorit financiar (FSAP) dhe me mbështetjen e Bankës Botërore, nëpërmjet First Initiative (Financial Sector Reform and Strengthening Initiative) filloi zbatimin e projektit të asistencës teknike për reformën në tregun e sigurimeve*”.

Megjithëse AMF është konfuze për projektin e asistencës së Bankës së Botërore për tregun e sigurimeve nëse ka përfunduar në prill të vitit 2013 apo ka filluar në korrik 2014, Autoriteti i Konkurrencës shpreh vullnetin e plotë për bashkëpunim në zbatim të nenit 70 të Ligjit për rregullimin e tregut duke përcaktuar detyrimin për të zbatuar dispozitat e këtij Ligji gjatë kryerjes së detyrave për rregullimin e veprimtarisë ekonomike në territorin e Republikës së Shqipërisë.

V- Rekomandimi i Pestë

Lidhur me pikën 1.5 të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014, AMF-ja shprehet se: *Në drejtim të publikimeve dhe transparencës, AMF-ja ka marrë nota maksimale dhe nga vlerësimi i fundit nga FMN dhe BB, në kuadër të FSAP 2013-2014. Si referencë është raporti dhe notat teknike të lëshuara nga ky mekanizëm. Gjithashtu kjo ka qenë një nga fushat ku AMF është e përputhur plotësisht me parimet e IAIS (Shoqata Ndërkombëtare e Mbikëqyrësve të Sigurimeve), përsëri e nxjerre në pah nga FSAP. Për më tepër AMF në sajë të një projekti madhor financiar nga BERZH dhe një pune disavjeçare, tashmë disponon një nga platformat më moderne të raportimit dhe përpunimit të informacionit mbikëqyrës, ku një pjesë e mirë e raporteve të publikuara janë të automatizuara. Përveç kësaj, faqja zyrtare e AMF-së është shpallur e dyta në rajon nga një vlerësim i pavarur i kryer nga PFS (Partnerët për Stabilitet Financiar) në vitin 2012. Për sa më sipër ky rekomandim nuk qëndron dhe kërkojmë të ndryshohet.*

Në pretendimin e mësipërm të AMF-së nuk paraqitet asnjë e dhënë në lidhje me Rekomandimin konkret të Autoritetit të Konkurrencës për të publikuar raportin dhe të dhënat financiare të shoqërive të sigurimit. Autoriteti i Konkurrencës e konsideron transparencën e pasqyrave financiare të këtyre shoqërive si një instrument të rëndësishëm për të mundësuar konkurrencën e ndershme në tregun e sigurimeve. Ky rekomandim është mbështetur në Udhëzimin “Mbi rregullat e publikimit të të dhënave të shoqërive të sigurimit, shoqërive të brokerimit në kuadrin e transparencës ndaj publikut dhe mbrojtjen konsumatorë”,

miratuar me vendimin e Bordit të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare nr. 11, datë 08.02.2007, në të cilin thuhet që: “Shoqëria e sigurimit publikon raportin vjetor, i cili përfshin raportin vjetor financiar dhe të dhëna të tjera të përfshira në këtë udhëzim. Ky raport publikohet jo më vonë se gjashtë muaj nga përfundimi i vitit kalendarik”.

8. Në përfundim të Ankimit Administrativ, AMF-ja, në zbatim të nenit 146, gërma (b) të Kodit të Procedurave Administrative, kërkon: *Ndryshimin e aktit administrativ Vendimit nr. 325 datë 30.07.2014 të Komisionit të Konkurrencës.*
9. Referuar nenit 146, gërma (b) të Kodit të Procedurave Administrative, organi administrativ që shqyrton ankimin vendos: *Shfuqizimin/revokimin e aktit administrativ dhe pranimin e ankimit;*
10. Referuar nenit 46 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, revokimi vendimit mund të kryhet nga Komisioni i Konkurrencës vetëm kur përmbush të paktën njërin nga 3 kriteret e përcaktuara në këtë nen:
 - njëri ose disa nga faktet që kanë shërbyer si bazë për dhënien e vendimit, kanë ndryshuar;
 - palët shkelin një ose disa detyrime, të parashikuara në vendim;
 - vendimi është bazuar në të dhëna jo të sakta ose është marrë nëpërmjet mashtrimit.
11. Nga vlerësimi i kërkesës së AMF-së lidhur me këto rekomandime, në kuptim të nenit 46 të Ligjit nr. 9121, datë 28.09.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, kërkesa e AMF-së nuk përmbush asnjë nga kriteret e përcaktuara në këtë nen.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, gërma d, nenin 46 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për mbrojtjen e konkurrencës” dhe nenet 135, 137, 139, 140 dhe 146 të Ligjit nr. 8485, datë 12.05.1999 “Kodi i Procedurave Administrative”,

VENDOSI:

1. Rrëzimin e Ankimit Administrativ të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare për ndryshimin e Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014;
2. Lënien në fuqi të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 325, datë 30.07.2014 “Për disa rekomandime ndaj Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare për nxitjen e konkurrencës në tregun e sigurimit të detyrueshëm të mjeteve motorike për përgjegjësitë ndaj palëve të treta”.

3. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm i Autoritetit të Konkurrencës për njoftimin e këtij vendimi Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCES

Servete GRUDA
()
Anëtar

Koço BROKA
()
Anëtar

Iva ZAJMI
()
Anëtar

Rezana KONOMI
()
Zv/Kryetar

Lindita MILO(LATI)

KRYETAR